

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Optika II

Egyetemi tanév: 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2. Kar	FIZIKA KAR
1.3. Intézet	FIZIKA INTÉZET - MAGYAR TAGOZAT
1.4. Szakterület	Fizika
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Fizika

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Optika II Optică II Optics II	A tantárgy kódja	FLM1404
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	lect. dr. Borbély Sándor		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	lect. dr. Borbély Sándor		
2.4. A laboratóriumi gyakorlatért felelős tanár neve			
2.5. Tanulmányi év	2	2.6. Félév	4
2.7. Értékelés módja	E	2.8. Tantárgy típusa	DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből:			
3.2. előadás	1	3.3. szeminárium	1	3.4. laboratóriumi gyakorlat	0
3.5. Tantervben szereplő összórászám			28	melyből:	
3.6. előadás	14	3.7. szeminárium	14	3.8. laboratóriumi gyakorlat	0
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					13
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászámmal)					25
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					12
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					9
3.9. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					72
3.10. A félév összórászám					100
3.11. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincs
4.2. Kompetenciabeli	Számítógép használati alapismeretek Matematikai alapismeretek (Integrálszámítás, differenciálás, parciális differenciálegyenletek megoldása)

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	tábla számítógép, grafikus tábla és multimédiás projektor
5.2. A szeminárium lebonyolításának feltételei	tábla számítógép, grafikus tábla és multimédiás projektor
5.3. A laboratóriumi gyakorlatok lebonyolításának feltételei	nincs

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai- / kulcs-kompetenciák	C1. A fizika törvényeinek és elveinek megfelelő azonosítása és használata. C2. Adatelemző és adatfeldolgozó szoftvercsomagok és informatikai rendszerek használata. C3. Fizika feladatok adott feltételek mellett történő megoldása, numerikus és statisztikai módszerek segítségével. C4. Fizikai ismeretek alkalmazása úgy kapcsolódó területekről származó feladatokban, mint megszokott laboratóriumi eszközökkel végzett kísérletek esetén. C5. Oktató, tudományos és népszerűsítő jellegű információk elemzése és kommunikálása a fizikában. Szoftverek és virtuális eszközök fejlesztése és használata fizikai feladatok megoldásában. C6. Fizikai kérdések interdiszciplináris megközelítése.
Transzverzális kompetenciák	CT1. Szakmai feladatok hatékony és felelősségteljes ellátása a deontológiai jogszabályok betartásával. CT2. Csapatmunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban. A szakmai szerepek és felelősségek munkacsoporton belüli azonosítása, hatékony kommunikációs technikák alkalmazása, illetve csapatmunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban. CT3. Az információk, a kommunikációs források és a szakmai képzések hatékony felhasználása úgy anyanyelven, mint idegennyelven is. Továbbtanulásra való lehetőségek felismerése, az erőforrások és a tanulási technikák kamatoztatása a szakmai előmenetel érdekében.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	- prizmatípusok ismerete - refraktometriai berendezések ismerete - leképezési hibák és azok forrásainak ismeret - fotometriai és radiometria mennyiségek ismerete - A fénytörés és fényvisszaverődés hullámoptikai magyarázatának ismerete - A Fresnel együtthatók ismerete - A fény polarizációs állapotainak ismeret - Fény terjedésének leírása anizotrop közegekben - Anizotrópián alapuló optikai eszközök ismerete - Mesterséges anizotrópia formáinak és alkalmazásainak ismerete
Képességek	- fénynyaláb útjának manipulálása prizmák segítségével - leképezési hibák hatásának csökkentése optikai leképezőrendszerekben - fotometriai tervezés - fény polarizációs állapotának manipulálása - polarimetriai mérések
Felelősség és önállóság	- optikai rendszerek önálló tervezése és megépítése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1. A tantárgy általános célkitűzése	Logikus, természettudományos gondolkodás fejlesztése, az elsajátított ismeretek alkotó módon történő alkalmazása. Olyan ismeretek közlése, amelyek segítik a tájékozódást a modern tudományok eredményei és vívmányai között. A szemináriumok célja az elméleti ismeretek elmélyítése feladatok megoldására alapozva.
---------------------------------------	---

7.2. A tantárgy sajátos célkitűzései	Az optika alapfogalmainak, valamint törvényeinek elsajátíttatása, gyakorlati alkalmazásokhoz szükséges alapjelenségek megismerése. Kapcsolatteremtés a fizika más fejezeteiben megismert törvényekkel, továbbá olyan ismeretek elsajátítása, amelyekre a fizika további fejezeteiben építeni lehet.
--------------------------------------	--

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Prizmatípusok.Refraktometria 2. Képhibák: Színi és geometriai képhibák 3. Fotometriai és radiometriai alapfogalmak 4. A fényelnyelés.A fénytörés és -visszaverődés elektromágneses elmélete 5. A fény polarizációs állapotai 6. Anizotróp közegek optikája 7. Polarizált fény előállítása, polarizátorok, Cirkuláris anizotrópia.	előadás	

Könyvészet

- [1] Karácsony J.– Kenéz L. Optika I. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008 (Fizika könyvtár)
[2] Kovács Kálmán: A fény elméletben és gyakorlatban, Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1985 (Fizika könyvtár)
[3] Budó Ágoston - Mátrai Tibor: Kísérleti fizika III.(Optika és atomfizika), Tankönyvkiadó, Budapest, 1980 (Fizika könyvtár)
[4] E.Hecht – A. Zajac: Optics, Addison-Wesley Publ.Comp., New-York 1982 (Fizika könyvtár)
[5] M.V.Klein: Optics, J.Wiley&Sons, Inc. New York 1987 (Fizika könyvtár)
[6] I.I.Popescu – F.S.Uliu: Bazele fizice ale opticii, vol. I Optica scalară. Editura Universitarea, Craiova 1998 (Fizika könyvtár)
[7] P.Stețiuș Optica I., II. Ed.Universității. Cluj-Napoca, 1987 (Fizika könyvtár)
[8] Bernolák Kálmán: A fény Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1981 (Fizika könyvtár)
[9] Ábrahám György, szerk.: Optika, Panem-McGraw-Hill, Budapest, 1998 (Fizika könyvtár)

8.2. Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-7) Kiosztott témák alapján egyeni bemutatók tartása	Egyéni munkára való bátorítás Diákbemutatók tartása A bemutatók alapján a témák megbeszélése	
Könyvészet nincs		

8.3. Laboratóriumi gyakorlatok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
nincs		
Könyvészet nincs		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

A tantárgy célkitűzések felállításánál, annak tartalmi tervezésénél és a sikeres teljesítési feltételek megadásánál az iskolai oktatás és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem földrajzi szomszédságában és vonzáskörében található tudományegyetemek (Universitatea Bucureşti, Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iaşi, Eötvös József Tudományegyetem Budapest, Debreceni Tudományegyetem, stb.) tanterveit és tananyagait, illetve a kutatóintézetek (Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare INCDTIM Cluj-Napoca, ELI-NP, ELI-ALPS, stb) és a különböző magáncégek vagy magánvállalatok (Evoline, Codespring, Emerson, stb.) munkapiaci igényeit vettük figyelembe.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelési kritériumok / 10.2. Értékelési módszerek / 10.3. Aránya a végső jegyben
10.4. Előadás	Optikai alapismeretek elsajátítása. Alkalmazások ismerete- Szóbeli vizsga 75%, előadás előtti gyorsteszt 15%
10.5. Szeminárium	Bemutatók minősége, a bemutatott téma kidolgozottsága 10%
10.6. Laboratóriumi gyakorlatok	nincs

